

PLAN FOR OVERGANG FRA BARNEHAGE TIL SKOLE/SFO STRAND KOMMUNE

Revidert august 2023

INNHold

Innledning	3
Planens forankring	3
Målet med planen	4
Årshjul	5
Tilrådningsmøter for barn med spesialpedagogiske behov	5
Forklaring til kjerneaktivitetene	6
Førskoleopplegg i barnehagen	6
Lekbasert læring:	6
Felles foreldreskriv	7
Digital innskriving på skolen	7
Fysisk tilrettelegging skole, barn med særskilte behov	8
Foreldresamtaler	8
Tilrådningsmøter for barn med spesialpedagogiske behov	9
Oppfølging av minoritetsspråklige barn	9
Overgangsmøte mellom barnehage og skole	9
Besøksdag på skole og i SFO	9
Overgangssamtaler barn med særskilte behov	10
Oppstarts samtale på skolen	10
OVERGANGSOBJEKTER:	11
Samtykkeskjema	12

INNLEDNING

Rammeplan for barnehagen (01.08.17) sier følgende: «Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen skal utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til- og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.» (s 33)

I tillegg endret stortinget barnehageloven august 2018 Ny §2a lyder: «Plikt til å samarbeide med barnehagen om overgangen til skolen. Skolen skal samarbeide med barnehagen om barna sin overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning, jmf. opplæringslova §13-5 og privatskolelova §5-5. Samarbeidet skal bidra til at barna får ein trygg og god overgang». Skoleeigaren har hovudansvaret for samarbeidet og skal utarbeide ein plan for overgangen frå barnehage til skole og skolefritidsordning.

Denne loven gjelder også privatskolene. På grunnlag av dette oppfordrer vi ansatte i barneskolen til å gjøre seg kjent med innholdet i barnehagens rammeplan. Ansatte i barnehage bør også ha kjennskap til gjeldende læreplanverk for skolen med særlig fokus på begynneropplæringen.

PLANENS FORANKRING

Strand kommune utarbeidet en overordnet oppvekstplanen «Trivsel i fokus» som bygger på barnekonvensjonen og som skal sørge for at alle barn i Strand kommune får en trygg og god oppvekst. Med utgangspunkt i denne planen og krav i barnehageloven er det viktig at vi trygger barns overganger, spesielt fra å være eldst i barnehagen til å bli yngst i skolen.

MÅLET MED PLANEN

Målet med denne planen er å sikre at alle barn trygges i overgangene uansett hvilke situasjoner barnet befinner seg i før det skal begynne på skolen. Planen skal også sikre og ansvarlig gjøre barnehage og skole, slik at innholdet i årshjulet blir ivaretatt etter planen og lovens intensjoner.

ÅRSHJUL

INNHOLD	KJERNEAKTIVITET	TIDSPUNKT	ANSVAR
Førskoleopplegg i barnehagen	Skoleforberedende aktiviteter med blant annet overgangsobjektene	Siste barnehageåret August - juni	Barnehagen / førskolegruppen
Felles foreldreskriv	Felles foreldreskriv for foresatte til førskolebarn	September	Barnehagen sender ut. Innhold dialog med skole
Digital innskriving på skolen	Digital innskriving og elevinntak av alle barn	Oktober – desember før skolestart	Skolen
Fysisk tilrettelegging skole for barn med særskilte behov	Informasjon til skole om barn som trenger fysisk tilrettelegging	Tidligst mulig før budsjettarbeidet til skolen, høsten før skolestart	Barnehagen i samarbeid med foresatte
Foreldresamtaler	Forberedende skole/sfo samtaler barnehage og foresatte	Mars -april	Barnehagene med pedagogisk leder
Tilrådningsmøter for barn med spesialpedagogiske behov	PPT og skolene møtes for et overordnet møte om nytt skoleår for barn med spesialpedagogiske behov	Januar/februar	PPT
Oppfølging av minoritetsspråklige barn	Forberede til skolestart for best mulig ivaretagelse av minoritetsbarn med språkutfordringer	Februar - mars	Barnehagen i samarbeid med styrket barnehage
Overgangsmøte mellom barnehage og skole	Informasjon om barn for å kunne sette sammen gode elevgrupper (Etter samtykke)	Mars-mai	Skolen
Besøksdag skole og SFO	Bli kjent med skolens ute og innemiljø	Mai - juni	Skolen/SFO i samarbeid med barnehagen
Overgangssamtaler barn med særskilte behov/nedsett funksjonsevne	Gjennomgang av IOP evaluering	April	Barnehagene, Styrket barnehage og skolen

Felles foreldremøte for nye elever 1.trinn	Informasjon bli kjent med skolens innhold	Mai	Skolen
Oppstartsamtale skole og SFO	Bli kjent med elevens individuelle behov	August ved skolestart	Skolen

FORKLARING TIL KJERNEAKTIVITETENE

FØRSKOLEOPPLEGG I BARNEHAGEN

Tidspunkt: Hele det siste året i barnehagen, med oppstart august/september

Målgruppe: Alle barn som skal begynne på skolen det påfølgende året

Ansvar: Styrer og Pedagogisk leder

Forklaring: Barna skal forberedes best mulig for overgangen fra barnehagen til skole. Barnehagen skal legge til rette for at barna skal oppleve mestring, være motivert til å begynne på skolen, rustet til å tilegne seg ny kunnskap og ha tro på egne evner. Barna skal bli kjent med skolens og SFO sine lokaler.

I starten av året gjennomgår pedagogisk leder hvilke behov de eldste barna har og tilrettelegger opplegget ut fra årets gruppe og hvert enkelt barns behov. I førskoleopplegget skal vi styrke barnas selvregulering, sosiale ferdigheter og språklig- og matematisk forståelse.

Selvregulering er avgjørende for å kunne klare seg godt faglig og sosialt. Gjennom arbeid med sosial kompetanse skal vi hjelpe barna til å få en god balanse mellom ferdigheter som *empati, samarbeid, selvkontroll, selvhverdelse og ansvarlighet*.

Vi ønsker at barna skal få oppleve språkglede, at de skal få grunnleggende språkforståelse og få et godt grunnlag for videre lese og skriveferdigheter i skolen. Barna skal få kjennskap til matematiske begreper og matematisk tenkning. Praktiske ferdigheter som blyantgrep/-lek, klippe med saks, lime, rekke opp hånden, påkledning, toalettbesøk o.l vil være ferdigheter som det skal øves på.

LEKBASERT LÆRING:

Strandaskolen har fra skoleåret 22/23 gjort større endringer i organiseringen på 1. trinn. Alle skolene har stort fokus på lekbasert læring. Tradisjonelle fag er byttet ut med temabasert undervisning tilpasset 6 åringens behov. Alle skoledagene starter med lek. Vanlig friminutt er byttet ut med et langt stort friminutt midt i dagen, slik at alle får ro og mulighet til å komme i gang med leke-aktiviteter.

Lekbasert læring skjer når barn får være med i aktiviteter hvor de er aktive og engasjerte, hvor de opplever mening og er i samspill med andre barn og voksne. I barnehagene og skolene skiller vi mellom tre ulike former for lek. *Frilek* er initiert av barnet selv og oppstår gjerne spontant ut fra barnets egne interesser. *Veiledet lek* er delvis voksenstyrt. Her tilfører den voksne leken elementer som bidrar til læring. På denne måten kan barna utforske lek som de ikke kommer på selv. I skolen bruker vi mye *lærerstyrt lek* som i stor grad er voksenstyrt. I den lærerstyrte leken planlegger vi leken med et sett faglige mål i tankene.

FELLES FORELDRESKRIV

Tidspunkt: September- oktober

Målgruppe: Foreldre med førskolebarn

Ansvar: Styrer/pedagog i den enkelte barnehage

Forklaring: Dette er barnehagen som sender ut skriv til foresatte til de eldste barna i barnehagen.

Aktuelt innhold i skrevet:

- Det pedagogiske innholdet i førskolegruppen, som for eksempel sosial kompetanse, lek, språk og selvstendighet
- Samarbeidsrutiner barnehage og skole
- Hvordan barnehagen og hjemmet kan arbeide sammen for å gi barna et godt grunnlag for mestring og læring i skolen
- Samtykkeskjema
- Hvordan kan en skoledag se ut

DIGITAL INNSKRIVING PÅ SKOLEN

Tidspunkt: Portal åpen fra september til begynnelsen av desember siste frist 01.12

Målgruppe: Alle barn i kommunen som skal begynne på skolen til neste høst med foresatte

Ansvar: Skolene ved ledelsen

Forklaring Kommunale skoler:

Skoleinnmelding skjer via det skoleadministrative systemet IST- skole

Forberede og administrere skoleinnmelding for kommune- og skoleansvarlige: se manual: <https://ist.guidecloud.se/Hjem.search?searchQuery=Skoleinnmelding>

Når alle innstillinger i IST er gjort, vil elevene som hører til aktuell skolekrets ligge klar i IST-skolevalg.

- Brev går hjem til foreldrene (Automatisk via IST) ca. 10.nov. Her får de beskjed om at deres barn har fått reservert plass ved aktuell skole.
- Foreldrene logger seg inn på Strand kommune/oppvekstportalen. Innlogging skjer med ID-porten. Portalen vil være åpen for innmelding i ca. 14 dager.
- Foreldrene må enten ta imot/godta plassen, eller avvise plassen; - dersom de har valgt en av friskolene.
- Etter innmeldingsfristens utløp, vil det gå hjem et nytt skriv til foreldrene, med vedtak om skoleplass (Automatisk via IST)

Privatskolene:

Privatskolene har søknadsfrist til hoved inntaket 01.12, året før eleven skal starte på skolen. Skolens behandlingstid av søknader er på rundt to uker, det samme gjelder foreldrenes svarfrist på tilbud. Søknader som kommer inn etter frist behandles etter gjeldende inntaksreglement. Innskriving og besøksdager er lagt til våren, foresatte får nærmere informasjon om dette fra skolene».

Skolene sender informasjon om elevinntak og tidsfrister til barnehagene.

FYSISK TILRETTELEGGING SKOLE, BARN MED SÆRSKILTE BEHOV

Tidspunkt: september/oktober

Målgruppe: Barn med funksjonshemming som vil kreve fysisk tilrettelegging i skole

Ansvarlig: Styrer i barnehage i samarbeid med foresatte

Forklaring: Enkelte barn kan ha behov for forskjellige fysiske tilrettelegginger når de begynner på skolen. For at disse endringene skal være klar til barnet begynner på skolen må rektor legge dette inn som tiltak i budsjettprosessen for kommende budsjettår. Det er derfor viktig at disse foresatte på et så tidlig tidspunkt som mulig tar et standpunkt hvilken skole de skal velge for sine barn.

FORELDRESAMTALER

Tidspunkt: januar/februar

Målgruppe: Barn og foresatte til førskolebarn

Ansvarlig: Styrer og pedagogisk leder for førskolebarna

Forklaring: Foresattes involvering, støtte og engasjement er særlig viktig for å sikre en god overgang til skolen for det enkelte barnet og for at foresatte skal oppleve reell medvirkning. Foresatte skal ha mulighet til å medvirke og samtykke til all informasjonsoverføring til skolen om sitt barn (se samtykkeskjema). I møte med foresatte som har annet morsmål enn norsk, må pedagogisk leder i forkant av møtet vurdere behov for tolk eller annen hjelp på foresattes morsmål.

Deler av Foreldresamtalen i barnehagen skal ha fokus på barnets egne tanker om det å begynne på skolen og barnets ståsted før skolestart. De foresatte skal også få mulighet til å utveksle tanker rundt dette. I samtalen skal samtykkeskjemaet gjennomgås og fylles ut, gitt at foresatte ønsker det.

TILRÅDNINGSMØTER FOR BARN MED SPESIALPEDAGOGISKE BEHOV

Tidspunkt: januar/februar

Målgruppe: Førskolebarn med IOP og spesialpedagogiske behov

Ansvarlig: PPT

Forklaring: PPT innkaller skolene til et overordna møte for systemtenkning og tilrettelegging for barn med spesialpedagogiske behov når de begynner i skolen. Møtene organiseres etter skolenes geografiske beliggenhet.

OPPFØLGING AV MINORITETSSPRÅKLIGE BARN

Tidspunkt: februar/mars

Målgruppe: Alle elever med norsk som 2. språk

Ansvar: Skolen inviterer inn barnehagen hvor barnet går (husk samtykke)

Forklaring: I overgangsmøte vil viktige punkter i samtale om flerspråklige barn være:

- Hvilket land barnet kommer fra
- Hvor lenge har barnet/foreldre bodd i Norge
- Morsmål og andre språk
- Språklig kompetanse
- Annet informasjon som er relevant for skolen å vite

Minoritetsspråklige barn har svært ulik norsk språklig kompetanse. Barnehagen gir tilbakemelding til skolen ut fra kartlegging hos barnet.

I noen tilfeller begynner minoritetsspråklige barn i barnehagen etter overgangsmøte med skolen. I slike tilfeller har barnehagen også her ansvar for å innhente samtykke fra foreldre til å gi opplysninger til skole i ettertid av overgangsmøtene i februar/mars.

OVERGANGSMØTE MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE

Informasjon til skolen om: styrker, vennskap, spesielle hensyn, interesser som språklig og sosial kompetanse. Opplysningen bruker skolen til å sette sammen gruppene på en hensiktsmessig måte, og for å være mest mulig forberedt på å ta imot barna som skal begynne på skolen.

BESØKSDAG PÅ SKOLE OG I SFO

Tidspunkt: Mai-juni. Dato avtales mellom skolene i samme skolekrets

Målgruppe: Kommende 1. klassinger med deres foresatte og barnehagen med førskolebarna

Ansvar: rektor og SFO-leder for datoer og barnehagene for gjennomføring

Forklaring: Våren før skolestart kombineres besøkene mellom barn og barnehage og barn og foresatte. Besøksdagen mellom skole, barn og foresatte inviteres av skolen selv og er utenfor

barnehagens ansvar. Informasjon om tid og tidspunkt sendes barnehagene. Besøksdager hvor førskolebarn, barnehage og skole møtes avtales mellom barnehage og skole

- Hensikten er å skape positive forventninger til, og trygghet i forbindelse med skolestart
- Bli kjent med skolebygningen, klasserommet og SFO-lokalene
- Første møte med nye voksne på skole og SFO
- Samling i klasserommet for elevene
- Informasjonsmøte for foresatte angående oppstart til høsten
- Barna blir kjent med skoleveien og skolens uteområde

OVERGANGSSAMTALER BARN MED SÆRSKILTE BEHOV

Tidspunkt: April

Målgruppe: Barn med sakkyndig vurdering og enkeltvedtak

Ansvar: Styret i barnehage og styrket barnehage

Forklaring: Barnehagen har møte med skolen og informerer om førskolebarn med rett til spesialpedagogisk hjelp og barn med nedsatt funksjonsevne. Tema som belyses er gjeldende IOP, måloppnåelse og behov for tilrettelegging. Det innhentes samtykke fra foresatte.

OPPSTARTS SAMTALE PÅ SKOLEN

Tidspunkt: August

Målgruppe: Foresatte

Ansvar: Kontaktlærere på 1. trinn

Forklaring: Første skoledag skriver foreldrene seg opp til samtaletid på skjema som kontaktlærer har laget klar. Det ligger også klar en blokk med gule post-it lapper som foreldrene kan bruke for å notere ned samtaletidspunktet for sitt barn (eller ta bilde med sin mobil).

OVERGANGSOBJEKTER:

Siste året i barnehagen og første året i skolen kan det være hensiktsmessig å ta i bruk såkalte overgangsobjekt. Dette innebærer at barna opplever noe kjent, noe de kjenner fra barnehagen som kan bidra til å knytte sammen innholdet i skoledagen, gi trygghet og anerkjennelse og bygge mestringsfølelse. Å arbeide med slike objekter, utvider kunnskapen til våre ansatte rundt overganger og overgangssituasjoner, men også om hvordan vi jobber med språk, lesing og skriving som en del av overgangsarbeidet.

I Strand vil disse grenseobjektene bestå av at alle førskolebarna i barnehagen lærer og arbeider med kjente objekt (se under). Disse objektene skal sfo og skole ha tilgjengelig og bruke i sine lekbaserte læringssituasjoner når barna begynner i SFO og i første klasse.

- **Bok** «Geitekillingen som kunne telle til ti»
- **Bok** «Tambar begynner på skolen»
- **Eventyr** «[Den lille røde høna](#)»
- **Sang** «[Det er godt å ha noen](#)» Svein Tang Wa
- **Ute lek** Haien kommer/Kongen befaler
- **Inne lek** Hva, Hvem tenker jeg på (Alias)
- **Rim og regler** [Hoppetau med Finbeck og Fia reglen](#)
- **Konkreter** dyrene i eventyret og et hoppetau

SAMTYKKESKJEMA

Samtykkeskjemaet i denne planen er et eksempel på hvordan et slikt skjema se ut. Hver virksomhet kan utarbeide sin egen mal for slike skjema, men datatilsynet viser til punkter som skal komme frem i slikt skjema. En virksomhet kan behandle og dele personopplysninger dersom det er innhentet gyldig samtykke fra de foresatte dette gjelder. Viser til [datatilsynets](#) sine sider angående dette kravet. Når barnet går i barnehagen er det barnehagen som har ansvar for å hente inn samtykke, går barnet i skolen er det skolen som henter inn samtykket. Malen er hentet fra BTI veilederen under [nivå 2](#) og tilpasses til formålet.

Samtykke opplysningsutveksling og tverrfaglig samarbeid

Strand kommune har etablert samarbeidsrutiner mellom fagmiljøene i oppvekstsektoren. Et eksempel på en slik samarbeidsrutine er [BTI-veilederen](#). Målet er å sikre god, koordinert og riktig hjelp til riktig tid til gravide, barn, unge og deres foresatte.

I situasjoner der barn og unge eller deres foresatte trenger hjelp i en fase i livet kan det være behov for at flere fagmiljøer i kommunen samarbeider med foresatte og barnet for å løse utfordringene. For at fagmiljøene skal kunne samarbeide og utveksle informasjon må foresatte gi informert samtykke til dette.

Informert samtykke innebærer at foresatte har fått tilstrekkelig informasjon om formålet eller bakgrunnen for at samtykket innhentes, hvilke opplysninger som inngår i samtykket, oversikt over hvem opplysningene kan gis til, videre bruk av opplysningene og hvilke konsekvenser samtykket kan få. Strand kommune er pliktig til å gi denne informasjonen på en slik måte at foresatte skjønner hva det innebærer/kan innebære for seg.

Et informert samtykke kan når som helst trekkes tilbake.

Aktuelle bestemmelser om taushetsplikt og informert samtykke: [forvaltningsloven § 13a](#), [helsepersonelloven § 22](#), [opplæringsloven §15-1](#), [barnehageloven § 44](#) og [barnevernloven § 6-7](#).

Jeg/vi gir informert samtykke til at det utveksles informasjon om ..... (navnet på barnet) født ..... mellom følgende tjenester:

	Barneverntjenesten	Familiens hus	PPT
	NAV	Kommunepsykolog	Skole
	Barnehage	Fastlege	Fysio- og ergoterapitjenesten
	Andre (spesifiser):		

Jeg/vi er gjort kjent med at følgende tema/opplysninger/vurderinger skal drøftes med samarbeidende instanser (skriv kort og konkret):

.....
 .....

Jeg/vi er enige i at opplysningene/vurderingene kan deles med de nevnte tjenestene for å bidra til helhetlige og koordinerte tjenester.

Jeg/vi er gjort kjent med at formålet med utveksling av opplysningene er å gi barnet et best mulig hjelpetilbud, og at informasjonsutvekslingen blir avgrenset til det som til enhver tid er nødvendig.

Dersom informasjon som blir delt skal avgrenses (tema eller tjenester), skal det presiseres nedenfor:

.....
 .....

Som hovedregel deltar foresatte på møter om barnet. Dersom jeg/vi ikke er tilstede skal jeg/vi få informasjon om hva som ble sagt og hvilken informasjon som ble delt, samt eventuelle beslutninger som ble fattet i etterkant av møtet.

Jeg/vi er også gjort kjent med at samtykket kan trekkes tilbake skriftlig.

Barn har rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv. Deres mening skal tillegges vekt ut fra alder og utvikling. Fra 12 år skal barnets mening tillegges stor vekt. Vårt barn er kjent med hvilken informasjon som skal deles. Barnet har uttalt seg og medvirket i hva som skal deles på følgende måte (skriv kort og konkret):

.....

Samtykket er frivillig trer i kraft fra ..... (dato) og varer til ..... (dato).

Sted, dato, underskrift foresatt 1

.....

Sted, dato, underskrift foresatt 2

.....

Sted, dato, underskrift ungdom over 15 år

.....

Samtykket er innhentet av følgende ansatt i Strand kommune (signatur, stilling, arbeidssted):

.....

NB! Dersom det er to foresatte med foreldreansvar, og den ene ikke har signert samtykket, plikter stafettholder i BTI-arbeidet å loggføre hvorfor ikke begge har signert og hvilke tiltak som er gjort for å få innhentet signatur fra begge.